

Beleid
Sociale
Veiligheid
(vanaf juli 2023)

Inhoudsopgave

INLEIDING OP SOCIAAL VEILIGHEIDSBELEID VAN DE WILGE	4
DOEL	4
1. STIMULEREN EN BEGRENZEN VAN SOCIAAL VEILIG GEDRAG	5
VÒÒR HET GRENDOVERSCHRIJDENDE GEDRAG.....	5
PEDAGOGISCHE AANPAK- KINDEREN MET SPECIFIEKE ONDERWIJSBEHOEFEN.....	5
GRENZEN.....	6
WAT VERSTAAN WIJ ONDER GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG?	6
WAT HEBBEN KINDEREN NODIG DIE GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG LATEN ZIEN?.....	7
WAT DOET DE SCHOOL BIJ GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG VAN KINDEREN?	7
2. ONZE SCHOOLREGELS	8
3. CONFLICTEN, BASISAANPAK EN PESTEN	9
WAT IS PESTEN?	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
DEFINITIE PESTEN.....	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
DE SUPPORTGROEP AANPAK.....	10
4. STAPPENPLAN DE WILGE BIJ ONGEWENST GEDRAG	12
5. SOCIAL MEDIA EN ONLINE PESTEN	15
EXTRA INFORMATIE OVER ONLINE PESTEN.....	15
<i>Hoe gedraag je je online?</i>	15
<i>Wat kun je doen om (cyber)pesten te voorkomen?</i>	15
<i>Wat kun je doen om (cyber)pesten aan te pakken?</i>	15
<i>Adviseer het kind om het volgende te doen bij online pesten:</i>	16
MELDING DOEN	16
AANGIFTE DOEN.....	16
<i>Extra informatie media wijsheid-Social media en Schoolveiligheid</i>	16
<i>Internet afspraken binnen de Wilge voor kinderen</i>	17
<i>Tips bij maken internet afspraken met kinderen</i>	17
6. AANBOD & PREVENTIE OP DE WILGE	18
7. BELEID ALBERDINGK THIJMSCHOLEN- SCHORSING EN VERWIJDERING	19
8. CONTACT MET OUDERS & SCHOOL	20
ALS OUDERS EEN PROBLEEM SIGNALEREN:	20
ALS SCHOOL CONTACT OPNEEMT MET OUDERS OVER ONGEWENST GEDRAG VAN HUN KIND EN/OF ALS HUN KIND GEPEST WORDT:.....	20
ALS OUDERS DE SCHOOL NIET STEUNEN.....	20
TERUGKOPPELING VANUIT DE SCHOOL OF OP INITIATIEF VAN OUDERS.....	20
WAT VERWACHTEN WE VERDER IN GEDRAG VAN OUDERS NAAR DE SCHOOL EN/OF ANDEREN TOE?.....	20
9. BIJLAGES	22
OVERIGE TIPS AAN OUDERS	22
<i>Ouders van gepeste kinderen</i>	22
<i>Ouders van pesters</i>	22
<i>Alle andere ouders</i>	22
<i>Mogelijke oorzaken van pestgedrag kunnen zijn</i>	22
<i>Hoe voelt je kind zich in de groep en wat kun je doen als ouder?</i>	22

VOORBEELD REFLECTIEBRIEF	24
REFLECTIEBRIEF VOOR JONGERE KINDEREN	26

Inleiding op beleid sociale veiligheid van de Wilge

In de missie en visie van De Wilge staat onder andere: *“We vormen met elkaar een zorgzame leer- en leefgemeenschap, waar we uitgaan van het goede van de mens”*. Dit betekent dat we ten alle tijden ons best doen om op een goede manier met elkaar om te gaan, waarbij ruimte is voor verschillen. We leren kinderen vriendschappen te sluiten, respect te hebben voor een ander en verschillen te accepteren. Ook is het leren omgaan met conflicten iets wat we kinderen leren waarbij zelfvertrouwen en weerbaarheid belangrijke ingrediënten zijn.

Doel

Pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor en is niet leeftijdsgebonden. Dit beleid sociale veiligheid is opgesteld om de visie op sociale veiligheid en in lijn daarvan onze aanpak in de school, duidelijk wordt voor team, ouders en uiteindelijk leerlingen. Het beleid sluit aan bij de afspraken die we hanteren in de school. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen elkaar erop aanspreken als er situaties voordoen die ongewenst zijn. Door een veilig en prettig werkklimaat te creëren gaan met plezier naar school en bevordert dit hun ontwikkeling. Iedere medewerker van De Wilge wordt bij de start op onze school geïnformeerd over de inhoud van ons beleid en wordt verwacht ernaar te handelen als nodig. We verwachten van ouders dat zij het beleid van de school ondersteunen en stimuleren bij hun eigen kind(eren).

Het beleid sociale veiligheid bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Stimuleren en begrenzen van sociaal veilig gedrag
2. Onze schoolregels
3. Conflicten, basisaanpak & pesten
4. Stappenplan bij ongewenst gedrag
5. Social media en online pesten
6. Contact tussen ouders en school
7. Beleid schorsen en verwijderen (AT-scholen)

1. Stimuleren en begrenzen van sociaal veilig gedrag

*overall waar we ouders schrijven worden volwassenen bedoeld die het wettelijk gezag of pleegzorg hebben.

Vòòr het grensoverschrijdende gedrag....

We leren kinderen op school hoe ze moeten omgaan met verschillende (sociale) situaties. We begeleiden het kind daarin stap voor stap en geven het kind alle kansen. Dat betekent dat we kinderen helpen leren het anders te doen als dat nodig is.

Dat doen we door:

- Heldere gedragsregels te handhaven in de school en binnen de klas.
- Deze gedragsregels zijn geschreven naar het gedrag dat we willen zien. Dus niet: je mag niet slaan. Maar wel: ik gedraag me prettig naar een ander.
- We geven het goede voorbeeld aan kinderen en houden ons zelf ook aan de school/klassenregels.
- We verwachten in de basis 'rust' in de school en handhaven daarop: als we lopen, werken of praten.
- Leerkrachten spreken alle kinderen aan als nodig; we zijn verantwoordelijk met elkaar voor alle leerlingen.
- We beseffen ons dat we de kinderen dit gedrag moeten aanleren.
- We verwachten van ouders dat ze de school/leerkracht hierin actief ondersteunen.
- We geven kinderen gerichte feedback en complimenten in verschillende (sociale) situaties.
- We reiken leerlingen concrete stappen die hen verder helpen om tot goed gedrag te komen.
- Als (extra) nodig belonen we kinderen (bv via stickerkaart of activiteit). Hierin werken we samen met de ouders van het kind.

We zijn ons zeer bewust van het feit dat grensoverschrijdend gedrag meestal een uiting is van:

- Onderliggende emoties
- Een diagnose bij een kind (adhd, autisme, odd etc)
- Het kan liggen in het kind zelf gelegen factoren
- Rol ouders naar kind of school toe
- Onvermogen of onmacht
- Thuissituatie

Als professionele pedagogen spelen we hierop in en houden we hier rekening mee door onze pedagogische benadering. Het betekent niet dat de grenzen daardoor vervagen.

We zijn met elkaar scherp op het handhaven van de veiligheid omdat grensoverschrijdend gedrag ook iets bij de ontvanger, omstanders en leerkracht doet. Iedereen moet zich prettig kunnen voelen op school. Wij zijn er als team om dit goed te bewaken en het te benoemen en/of aan te pakken als het niet goed (genoeg) gaat. Daarnaast kan het ongewenste gedrag het lesgeven in de groep beïnvloeden, wat we ook willen voorkomen.

Pedagogische aanpak- kinderen met specifieke onderwijsbehoeften

In een klas zitten allerlei verschillende kinderen. Dit geeft ook verschillende dynamieken in groepen. Kinderen verschillen in achtergronden, wat ze (al) meegemaakt hebben, persoonlijkheid, temperament en ontwikkeling. Als een kind de grens overgaat in zijn gedrag reageren wij in eerste instantie als pedagogen: een kind mag en moet leren hoe hij zich moet gedragen in verschillende situaties. 'De school is een van de plekken waar je dit leert' (net als thuis, clubjes etc). Wel

verwachten we dat een kind zich leerbaar opstelt en de autoriteit erkent van de leraar en de ouder. Daarbij houden we rekening met eventuele bijzonderheden bij een kind en passen we dit beleid soms aangepast toe. We handelen vanuit inlevingsvermogen en hebben begrip, maar ook voor leerlingen met eventuele bijzonderheden gelden grenzen en tolereren we grensoverschrijdend gedrag niet.

Grenzen

Op het moment dat een kind zijn eigen weg gaat, grensoverschrijdend gedrag en niet meer aanspreekbaar is, gaan we van een pedagogische situatie naar een situatie die meer maatregelen vraagt. Onze grenzen binnen de school zijn:

- Uitgangspunt Zolang, Zodra: zolang de school de leerlingen kan bieden wat deze nodig heeft, kan de leerling passend onderwijs volgen op de Wilge. Om te beoordelen of het onderwijs nog passend is voor een leerling, wordt het document van Unita “overzicht voor afweging handhaven of verwijzen” gebruikt als leidraad <https://www.swvunita.nl/download/zolang-zodra-juni-2020/>
- Leerlingen met beperkte gedragsproblemen kunnen op de Wilge onderwijs krijgen, mits de veiligheid en de (werk)rust van de groep (andere kinderen en/of leerkracht) niet in het geding komt. Dan denken we aan structureel ongewenst, storend en onveilig gedrag.
- Onderwijs aan leerlingen met een gediagnosticeerde externaliserende gedragsstoornis (leerlingen die groepsverstoring gedrag vertonen waardoor de leerontwikkeling van andere kinderen bedreigd wordt) kunnen wij meestal niet tot het einde van de basisschooltijd begeleiden.

Wat verstaan wij onder grensoverschrijdend gedrag?

Fysieke agressie of geweld=

- Uitoefenen van geweld in welke vorm dan ook gericht tegen het lichaam van een ander (slaan, bijten, schoppen van medeleerlingen)
- Onbeheersbare driftbuien
- Het ongewenst aanraken van een ander.
- Het non-verbaal dreigen met ev aanstaand geweld.

Verbale of schriftelijke agressie of geweld=

Het mondeling of schriftelijk (be)dreigen- óók via whatsapp, social media):

- Seksueel intimideren
- Discrimineren
- Uitschelden
- Pesten
- Er zijn kinderen die niet openlijk of fysiek pesten maar reageren met blikken, woorden. Ook dit kan kwetsend en als negatief onveilig gedrag bestempeld worden.
- Intimideren/bedreigen; dreigen met fysiek geweld

Vernieling of vandalisme=

Het gericht kapot maken van materialen of het kapot maken van materialen in combinatie met fysieke agressie en geweld.

Niet luisteren =

Niet luisteren kan ook bijdragen aan een onveilig klimaat. Doordat er niet geluisterd wordt, kan een sfeer ontstaan waarin anderen zich niet prettig voelen. Het gaat hier met name om het niet opvolgen van instructies, correcties en/of weigeren te luisteren naar wat er gevraagd/gezegd wordt (niet bij te sturen), aanhoudend verstoren van de les, weglopen van school.

❑ **Geen bereidheid tot verbetering=**

In gesprekken lijkt er weinig of geen inzicht in het eigen aandeel van de leerling in een situatie. Er is weinig bereidheid om te verbeteren en tot afspraken te komen.

Wat hebben kinderen nodig die grensoverschrijdend gedrag laten zien?

Het is belangrijk dat de school de veiligheid waarborgt en in samenwerking met ouders/ verzorgers werkt aan het ombuigen van het gedrag. Deze kinderen hebben begrenzing en hulp nodig. Zij hebben vaak nog meer behoefte aan erkenning, gezien worden, extra aandacht en geborgenheid. Binnen de grenzen van wat haalbaar is op een reguliere basisschool ondersteunen we de processen die nodig zijn voor het kind. Daarbij gaat het altijd om een pedagogische setting en geen therapeutische.

Wat doet de school bij grensoverschrijdend gedrag van kinderen?

Zorgen dat de veiligheid en een prettige sfeer gewaarborgd blijft. Dat doen de medewerkers in de klas, maar ook de teamleden die ambulantly zijn. Zij zijn back-up als het nodig mocht zijn. We gaan bij grensoverschrijdend en onveilig gedrag over op actie als we zien dat het gedrag van een kind de grens overgaat. Daarbij hanteren we een stappenplan als leidraad. Het leven is niet zwart/wit, dat zijn de situaties die ontstaan ook niet. Elke situatie is anders. Toch is het goed met elkaar te weten welke route we bewandelen als het ongewenste gedrag (herhalend) optreedt.

We zetten het stappenplan in werking als we intern vaststellen dat er sprake is van (herhalend) en meerdere signalen van grensoverschrijdend gedrag. We informeren ouders en het kind als we op dit punt terecht komen. Daarbij houden we onderstaande in ons achterhoofd:

Eenmaal is een **incident**: als het bij een incident blijft, is er sprake van een leersituatie.
Tweemaal is een **signaal**: er is nog steeds sprake van een leersituatie, maar alertheid is geboden.
Driemaal is een **patroon**: blijktbaar is het voor het kind lastig zijn gedrag te verbeteren of veranderen. We klimmen op in de ladder; zetten een volgende stap.

LET OP: het kan zijn dat er zich een situatie voordoet die zo ernstig is, dat we direct in een bepaalde fase terechtkomen van dit stappenplan. Dit bepaalt de school of dit noodzakelijk is.

AVG

Als er zich een situatie zich voordoet in een groep, dan kan dit impact hebben op de groep. Wij zullen alleen als noodzakelijk een groep ouders informeren, maar zijn terughoudend in het geven van informatie over een specifieke leerling. Dit doen we dan in subtiele bewoordingen. In principe gaan we in gesprek met betrokkenen en delen dit niet (direct) in de groep.

Op het moment dat er een situatie heeft plaatsgevonden dat zo'n grote impact heeft op een kind(eren) of een hele groep, zal de school ervoor kunnen kiezen bepaalde ouders of de groep ouders wel meer informatie te geven (bv de naam noemen van het kind dat grensoverschrijdend gedrag heeft laten zien). Dit doen we zodat ouders hun kind kunnen ondersteunen. Het belang van de groep prevaleert dan boven het belang van het kind dat overschrijdend gedrag heeft vertoond.

2. Onze schoolregels

We hanteren in de school een aantal gelijke schoolregels waar we onze leerlingen aan houden. Deze schoolregels zijn zichtbaar op meerdere plekken in de school.

- ✗ Ik hoor erbij en ik laat ieder ander erbij horen.
- ✗ Mijn gedrag is prettig voor mijzelf en de ander.
- ✗ Ik houd rekening met de ander.
- ✗ Ik ga respectvol om met de spullen van mij zelf en van een ander.

Eventuele extra toelichting voor de leerlingen op de schoolregels:

Ik hoor erbij en ik laat ieder ander erbij horen

Wat betekent dit zoal?

- ✗ *We beoordelen niemand op het uiterlijk, achtergrond, zijn naam, uitspraak of wat dan ook.*
- ✗ *Wij gebruiken vriendelijke taal naar elkaar.*
- ✗ *Mijn gedrag draagt bij aan een goed gevoel en positieve sfeer voor mezelf, de ander en de leerkracht.*
- ✗ *Vertel je leerkracht als je ziet dat een ander gepest wordt.*
- ✗ *Vertel je leerkracht als jij zelf gepest wordt.*
- ✗ *Word je gepest? Praat er thuis ook over. Blijf er niet alleen mee zitten.*
- ✗ *Vertel eventueel met een vriend/vriendin aan je juf/meester als je ziet dat er grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt.*

Mijn gedrag is prettig voor mij en de ander.

Wat betekent dit zoal?

- ✗ *Ik let op of de juf/meester en de andere kinderen het fijn vinden wat ik doe. Zo niet, dan stop ik.*
- ✗ *We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.*
Wij lossen problemen met elkaar op
- ✗ *Als iemand tegen je zegt om te stoppen omdat iets niet prettig is, dan doe je dat.*
- ✗ *Als je boos bent kan je afkoelen op een afkoelplek en hou je afstand van andere kinderen.*
- ✗ *Als een ruzie of conflict is uitgepraat, dan zetten we er een streep onder. We kunnen vergeten en vergeven.*

Ik hou rekening met de ander.

Wat betekent dit zoal?

- ✗ *In de gang loop ik rustig, fluister of ben stil, want ik hou rekening met de anderen.*
- ✗ *Ik weet dat er op andere plekken mensen aan het werk of in gesprek zijn, dus ik gedraag mij rustig.*
- ✗ *Ik luister naar aanwijzingen van de juffen/meesters in de school.*

We gaan respectvol om met de spullen van de school en een ander

Wat betekent dit zoal?

- ✗ *Ik vraag of ik iets mag pakken/lenen als het niet van mijzelf is.*
- ✗ *Mijn gedrag laat zien dat ik zorgdraag voor mijn en andermans spullen.*

De schoolregels hangen zichtbaar in de school en/of klas. Daarnaast maakt iedere groep bij de start van het jaar klassenregels. Dit zijn specifieke regels die in gezamenlijkheid opgesteld worden door de leerkracht en de groep en die gelden in de klas.

3. Conflicten, basisaanpak en pesten

Welke basisregels leren we in de basis onze leerlingen aan als ze te maken krijgen met conflicten of ongewenst gedrag? De basishouding (en checkvraag) die we kinderen altijd voorhouden is:

*Jouw gedrag is prettig voor jezelf en voor de ander.
Is dat niet zo? Dan stop je met dit gedrag.
We stellen je dan de vraag: "is het je bedoeling om een ander..."*

Bij conflicten is onze houding 'eerst het kind aan zet': er zelf proberen uit te komen (maakt weerbaar/ veerkrachtig)

1. Op het moment dat er iets gebeurt dat je niet leuk of onprettig vindt, dan zeg je dit hardop. Je zegt niet alleen 'stop hou op' maar je benoemt wat je niet leuk of onprettig vindt.
2. Stopt het vervelende gedrag van de ander niet, dan herhaal je de boodschap op dezelfde manier. Je loopt nu weg uit de situatie en zoekt een ander vriend/vriendinnetje op. Je negeert het kind dat vervelend gedrag liet zien.
3. Als het kind nogmaals achter je aan komt en het vervelende gedrag voortzet, ga je naar de leerkracht. De leerkracht dient op dat moment in te grijpen: door samen met de kinderen het gesprek aan te gaan en/of het gedrag per direct te doorbreken/stoppen door kind aan te spreken/ corrigeren.

Wat is pesten?

Een vaak gebruikte definitie van pesten komt van Dan Olweus (1993, o.a. in Veenstra, 2005): 'Iemand wordt gepest wanneer hij of zij herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen'. Deze definitie is door verschillende bronnen aangevuld met de volgende criteria:

- er is sprake van een negatieve bedoeling;
- de negatieve handelingen zijn structureel en tegen dezelfde persoon gericht;
- er is sprake van machtsongelijkheid. Pesters staan hoger in de sociale groepshierarchie en/of hebben meer medestanders dan de gepeste.

Definitie Pesten

Pesten is een voortdurend en opzettelijk machtsmisbruik in relaties door herhaald verbaal, fysiek en/of sociaal gedrag met de bedoeling fysieke, sociale en/of psychologische schade te veroorzaken. Het kan gaan om een individu of een groep die hun macht, of waargenomen macht, misbruikt over een of meer personen die het gevoel hebben niet in staat te zijn dit te voorkomen. Pesten kan persoonlijk of online gebeuren, via verschillende digitale platforms en apparaten en kan duidelijk (openlijk) of verborgen (verborgen) zijn. Pesten wordt in de loop van de tijd herhaald of kan herhaald worden (bijvoorbeeld door het delen van digitale documenten).

Pesten, in welke vorm of om welke reden dan ook, kan onmiddellijke, middellange en lange termijn gevolgen hebben voor de betrokkenen, inclusief omstanders.

Enkele incidenten en conflicten of gevechten tussen gelijken, zowel persoonlijk als online, worden niet gedefinieerd als pesten.

Wat pesten niet is?

- af en toe - sociale afwijzing of afkeer
- af en toe - narigheid of wrok
- willekeurige daden van agressie of intimidatie
- onderlinge ruzies, meningsverschillen of ruzies.

Deze acties kunnen veel leed veroorzaken. Ze passen echter niet in de definitie van pesten en het zijn geen voorbeelden van pesten, tenzij iemand ze opzettelijk en herhaaldelijk doet.

Pesten creëert een onveilige sfeer in de groep (organisatie, vereniging, school, klas, team of afdeling), die het werk-, leer- & sportklimaat op een negatieve wijze aantast.

Bron: stoppesten.nu

De Supportgroep aanpak

Op het moment dat we signaleren dat er gepest wordt, gaan we over op het stappenplan (zie Hoofdstuk 3). Ook kiezen we er soms voor, als er sprake is van pesten of ongewenst sociaal gedrag in een groep, om de supportaanpak in te zetten. Dit gebeurt onder begeleiding van de gedragspecialist (g.s.). Zij heeft ook de rol van pestcoördinator in de school.

De directie, andere leerkrachten en ouders van de betrokken kinderen worden door intern begeleider/leerkracht en/of gedragspecialist op de hoogte gesteld van het gebruik van de supportgroep. De supportgroep is een oplossingsgerichte benadering voor pestproblemen op school. Deze aanpak gaat ervan uit dat de problemen worden opgelost binnen de groep. De methode houdt de volgende stappen aan:

- ❑ Een gesprek met het kind dat gepest wordt. De groepsleerkracht luistert naar het verhaal en roept hulp en advies in van de gedragspecialist. De gedragspecialist (g.s.) gaat in gesprek

met het gepeste kind en vraagt welke kinderen pesten, wie de meelopers zijn en wie de vrienden van het kind zijn. Vervolgens wordt er uitgelegd dat deze kinderen het kind gaan helpen. De ouders van het kind worden door de gedragspecialist (per mail) op de hoogte gebracht van het gebruik van de supportgroep.

- ❑ Na het kindgesprek gaat de g.s. in gesprek met de groep kinderen die het gepeste kind heeft genoemd (tussen de 6 en 8). Deze groep bestaat uit de pesters, de meelopers en de vrienden van het kind. Deze rollen worden niet genoemd in het gesprek. Aan de kinderen wordt uitgelegd dat wij vinden dat ieder kind met plezier naar school toe moet gaan. Vervolgens wordt aan deze kinderen gevraagd om het kind wat zich niet prettig voelt op school te helpen. De kinderen komen dan met oplossingen. Deze oplossingen worden meteen uitprobeernd (bijvoorbeeld wij vragen of hij meespeelt, wij vragen hoe het gaat).
- ❑ Alle ouders van de kinderen van de supportgroep krijgen (per mail) een brief waarin staat dat hun kind meedoet aan deze groep. De rol van het kind wordt niet genoemd.
- ❑ Na een week heeft de g.s. weer een gesprek met het gepeste kind. Tijdens dit gesprek wordt er gekeken wat er veranderd is aan de situatie.
- ❑ Ook de supportgroep heeft een gesprek. Dit gesprek gaat over hoe de bedachte oplossingen geholpen hebben.
- ❑ Dit proces loopt door tot het probleem is opgelost. Uit ervaring is gebleken dat het probleem in 3 – 6 weken is opgelost.

Het hele proces wordt in Parnassys (in het dossier van de II én korte groepsnotitie) bijgehouden.

4. Stappenplan de Wilge bij ongewenst gedrag

Trede 0 Normaal-situatie	Leerkracht <ul style="list-style-type: none"> ▫ Concreet gedrag leerling aanleren, gerichte handvatten geven ▫ Positief stimuleren/ belonen/ begrenzen <p style="color: #E67E22;">Gaat het niet goed? Naar trede 1.</p>	In de klas
Trede 1	Leerkracht <ul style="list-style-type: none"> ▫ Bij voortgezet negatief gedrag neem leerling mee in aanpak; 1x waarschuwen, 2de waarschuwing is een consequentie op gedrag ▫ In kaart brengen wat moeilijk is voor de leerling ▫ In kaart brengen welke aanpak deze leerling nodig heeft, dit noteren. ▫ Ev kort afstemmen met IB wat je aanpak is. ▫ Ouders en leerling (pro-actief) betrekken in de aanpak en afspraken maken ▫ Regelmatig (2-4 weken bv) een terugkoppeling aan ouders en leerling (bv 10 min. met ouders, daarna 5 min. met leerling erbij) ▫ Cyclus herhalen met aangepaste aanpak belonen/consequentie ▫ EN/Of bij consequentie op gedrag, bijvoorbeeld: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bv pauze overslaan 2. Reflectie/brief schrijven vanaf groep 4 3. Tafel en stoel wegdraaien 4. Op een andere plek in de groep/gang om tot rust te komen. <p style="color: #E67E22;">Ongewenste gedrag neemt af Bij meerdere herhalingen overleg met IB en e.v. naar trede 2. Ouders informeren Als nodig andere ouders informeren</p>	In de klas
Trede 2	Leerkracht/ IB <ul style="list-style-type: none"> ▫ Leerkracht stelt een time-out in binnen de school in andere groep/ locatie. ▫ Dit kan zijn: 5 min - 1 uur ▫ Na herhaling: halve dag ▫ Na herhaling: hele dag ▫ <u>Optie</u>: opstellen “gedragskaart” met kind, beiden ondertekenen ▫ IB informeren, ev kindplan gedrag/ zorgoverleg ▫ Gesprek ouders, melden grensoverschrijdend gedrag en meenemen in mogelijke vervolgstappen van ladder! ▫ Bepalen of een ‘herstelopdracht’ door de lln ingezet gaat worden. ▫ Als nodig andere ouders informeren <p style="color: #E67E22;">Ongewenst gedrag neemt af Zo niet, naar trede 3</p>	Buiten de klas
Trede 3	Directie/IB/leerkracht/ Nuyens <ul style="list-style-type: none"> ▫ Directie bepaalt na overleg met de leerkracht/IB-er dat een kind langer uit de groep geplaatst wordt en/of ouders 	Buiten de klas –

	<p>worden gebeld om het kind op te halen om rustig te worden, na te denken, met ouders afspraken te maken.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Ouders worden (tijdens schooltijd) door de leerkracht/IB/directie gebeld en gevraagd hun kind direct op te halen. De ouders worden op school mondeling door de IB-er/directie geïnformeerd. Optie: het kind krijgt vanaf groep 5 een reflectiebrief mee + schoolwerk. ▫ De volgende dag vindt er een gesprek plaats met het kind, ouders, IB en/of directie. Optie: het kind neemt ev de reflectiebrief mee. ▫ <u>Optie</u>: de eerdere “gedragskaart” wordt opnieuw besproken/herzien tussen leerkracht/kind. Beide ondertekenen. Bepalen of een ‘herstelopdracht’ door de Iln ingezet gaat worden. ▫ De IB-er organiseert een MDO. We formuleren een hulpvraag, onderwijsbehoeften, en stellen vast welke interventie, onderzoek extra ondersteuning, verandering nodig is (‘zolang/ zodra’). ▫ De leerling start weer in de klas. ▫ Ouders en school maken daarbij de afspraak: mocht het (weer) niet goed gaan, het is onveilig, dan belt de school ouders en wordt het kind direct opgehaald. Deze afspraak kan een tijdje nodig zijn, hangt van situatie/kind af. Dit bespreken we intern met elkaar. ▫ Als nodig andere ouders informeren. Stemmen we onderling af. <p>Bij herhaling overleg met IB, naar trede 4</p>	<p>(alleen na overleg ouders, anders naar trede 4)</p>
<p>Trede 4 <i>Schorsing 1</i></p>	<p>Directie/IB/leerkracht/bestuur/RBL(leerplicht)/Nuyens/inspectie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ De directeur gaat na herhaling van ongewenst gedrag over tot schorsing. De schorsing kan 1 tot max 5 dagen duren. ▫ De directeur overlegt met IB, bestuur en leerplichtambtenaar over de duur van de schorsing. ▫ Oudergesprek met directie/IB. Kind gaat naar huis met schoolwerk. ▫ Directie stelt schorsingsbrief op naar ouders. ▫ Directie meldt schorsing bij de inspectie als schorsing >1dag ▫ E.v. Iln groep informeren (onderling afstemmen). ▫ E.v. ouders groep informeren (onderling afstemmen). ▫ (vervolg) MDO: (ev) onderzoeken welke plek buiten onze school kan voldoen aan de zorg- en onderwijsbehoeften van de leerling. ▫ Na schorsing eerst gesprek met directie/IB en ouders voordat kind weer terug naar de groep gaat. <p>Bij herhaling, e.v. naar schorsing 2 Bij herhaling, e.v. naar verwijdering</p>	<p>Buiten de school</p>
<p>Trede 5 <i>Schorsing 2 en/of verwijdering</i></p>	<p>Directie/IB/leerkracht/bestuur/RBL/Nuyens/inspectie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ De directeur gaat na herhaling van ongewenst gedrag en eerdere schorsing over tot een 2e schorsing*. De schorsing kan 1 tot max 5 dagen duren. 	<p>Buiten de school</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▫ *Of de school kan overgaan tot verwijdering. Zie beleid AT. ▫ De directeur overlegt met met IB, bestuur en leerplichtambtenaar over de duur van de schorsing. ▫ Directie stelt schorsingsbrief op naar ouders. ▫ Oudergesprek met directie/IB. Kind gaat mee met schoolwerk. ▫ Directie meldt schorsing bij inspectie. ▫ E.v. In groep informeren (onderling afstemmen). ▫ E.v. ouders groep informeren (onderling afstemmen). ▫ Als nodig vindt er (wederom) een MDO plaats of vervolgacties worden ingezet die eerder met elkaar al vastgesteld zijn. <p>Zoeken naar een andere geschikte onderwijsplek</p>	
--	---	--

5. Social media en online pesten

Wat doen wij als we merken dat er online gedoe of gepest wordt?

- In gesprek gaan met kinderen door de leerkracht (individueel en e.v. als groep)
- Kinderen die daadwerkelijk de grens over zijn gegaan: tijdelijk verwijderen uit de app groep.
- Ouders vragen berichten te controleren/ telefoon te checken (tijdelijk e.v)
- Ouders van betrokkenen informeren (mondeling/telefonisch)
- Afspraken maken met kinderen, deze ev op schrift zetten en ouders hierover informeren.
- Als nodig een mail aan alle ouders om te informeren over situatie. En daarin de tips/afspraken van de klas in meegeven. E.v. een hulpvraag aan ouders stellen.
- Sancties toepassen als gedrag niet stopt met hulp van directie/IB.

Specifieke vragen/afspraken met kinderen over online gedoe:

- Kan er een volwassene aansluiten in de groep? Wie wil dit doen- neutrale rol?
- Of adviseren aan kinderen om screenshots te maken als ze zien dat iemand niet bijdraagt aan een fijne sfeer of een ander klein maakt/pest. Samen verantwoordelijk.
- Durf te praten met je ouders/ juf om het bespreekbaar te maken zodat het gestopt kan worden. Kind (tijdelijk) verwijderen uit de appgroep (in samenspraak met ouders).

Extra informatie over online pesten

Hoe gedraag je je online?

Wat kun je doen om (cyber)pesten te voorkomen?

- ✓ Het helpt om een kind weerbaar te maken. Praat met kinderen over wat zij doen op internet en maak afspraken:
- ✓ Deel nooit privégegevens, zoals naam, adres, telefoonnummer of de naam van je school
- ✓ Verzin (samen) een goede nickname
- ✓ Scherm je profiel zoveel mogelijk af; 'alleen voor vrienden' is de beste optie
- ✓ Plaats alleen neutrale foto's (geen sexy foto's) of beter nog; helemaal geen foto's waarop je gezicht herkenbaar is
- ✓ Denk goed na wat je online over jezelf vertelt en welke foto's en video's je deelt.
- ✓ Vraag anderen om jouw foto's en video's niet te delen.
- ✓ Wees selectief in het accepteren van een vriendschapsverzoek; doe dit alleen wanneer je iemand in het echte leven ooit hebt ontmoet
- ✓ Verwijder onbekende mensen uit je vriendenlijst
- ✓ Houd wachtwoorden en inloggegevens altijd geheim: ook voor je beste vriend(inn)en
- ✓ Niet schelden en geen mensen kwetsen, dat zou je in het echt ook niet doen
- ✓ Als je op een computer van school ingelogd bent op sociale media, bijvoorbeeld Instagram, Snapchat, Facebook of Twitter en je bent klaar, log dan altijd uit. Zo kan niemand zomaar op jouw profiel.
- ✓ Heb je iets vervelends gezien of meegemaakt? Vertel het aan iemand die je vertrouwt, bijvoorbeeld een ouder, buurvrouw of leerkracht. Bij onze FAQ's staan instanties die je verder kunnen helpen.

Wat kun je doen om (cyber)pesten aan te pakken?

Krijgt een kind toch te maken met online pesten, doe dan het volgende:

- Complimenteer dat het kind naar je is toegekomen
- Een kind dat wordt gepest, heeft in eerste instantie behoefte aan steun
- Luister naar hem/haar en neem zijn/haar verhaal serieus

- Onderneem niet meteen actie
- Bedenk eerst (samen met je kind) wat de beste aanpak is
- Stap pas na overleg met het kind naar school en/of ouders en/of andere partijen
- Pak internet (of de computer of tablet) niet af. Het lijkt misschien een oplossing, maar het is oneerlijk om een kind zo'n zware straf te geven terwijl hij/zij eigenlijk slachtoffer is

Adviseer het kind om het volgende te doen bij online pesten:

- ☺ Reageer niet op de mails, berichtjes of filmpjes
- ☺ Bewaar alle mails, berichtjes of filmpjes. Sla ze op of maak er screenshots/foto's van. Het kan dienen als bewijsmateriaal
- ☺ Aangifte doen? Kijk dan op vraaghetdepolitie.nl
- ☺ Blokkeer degene die je lastig valt.
- ☺ Staan de filmpjes of berichten op een website? Benader de eigenaar en vraag om het materiaal te laten verwijderen (maak eerst foto's als bewijsmateriaal)
- ☺ Word je (online) gepest? Informeer iemand die je vertrouwt. Niets doen helpt (je) niet. Het moet stoppen.

Kijk op de volgende websites voor nog veel meer tips, info en advies over pesten via sociale media:

Kindertelefoon.nl

Pestweb.nl

Vraaghetdepolitie.nl

Veiliginternetten.nl

Doen!

[Tweestapsverificatie inschakelen](https://veiliginternetten.nl/themes/situatie/wat-tweestapsverificatie/) <https://veiliginternetten.nl/themes/situatie/wat-tweestapsverificatie/>

[Privacyinstellingen sociale media beheren](https://veiliginternetten.nl/themes/situatie/welke-informatie-zichtbaar-op-mijn-sociale-media/) <https://veiliginternetten.nl/themes/situatie/welke-informatie-zichtbaar-op-mijn-sociale-media/>

Melding doen

Je kunt bij Pestweb een melding doen van pesten via sociale media. Een medewerker van Pestweb kijkt dan samen met jou hoe jullie het pesten kunnen stoppen. Melden bij Pestweb is gratis.

Aangifte doen

Pesten via sociale media is niet strafbaar, maar wat wel strafbaar is, zijn belediging, laster en smaad. Bijvoorbeeld als er ongewenste filmpjes van jou gedeeld worden. Dat zijn misdrijven en dat is wel strafbaar. Hiervan kun je dus aangifte* doen bij de politie. Maar van pesten via sociale media dus niet.

*Let op: Als je jonger bent dan zestien jaar, is het verstandig om een volwassene mee te nemen naar het bureau als je aangifte gaat doen.

Extra informatie media wijsheid-Social media en Schoolveiligheid

https://atscholen4.sharepoint.com/scholen/po/wil/team_sites/dir/Gedeelde%20documenten/01.%20Methodes%20en%20lesstof/06.%20Week%20van%20de%20Mediawijsheid/Archief/Sociale_Media_en_Schoolveiligheid.pdf#search=protocol%20internet

Internet afspraken binnen de Wilge voor kinderen

https://atscholen4.sharepoint.com/:w:/r/scholen/po/wil/team_sites/ict/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7BBB4E655E-DE82-431F-89CC-2D834CB6B6DA%7D&file=Afspraken%20Mediagebruik%20Internetafspraken.docx&action=default&mobileredirect=true

Tips bij maken internet afspraken met kinderen

https://atscholen4.sharepoint.com/:w:/r/scholen/po/wil/team_sites/ict/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B0EE7EB0B-02E0-42E5-ABA3-FB2E15241DA6%7D&file=Tips%20bij%20Afspraken%20Mediagebruik%20Internetafspraken.docx&action=default&mobileredirect=true

6. Aanbod & preventie op de Wilge

Wij gaan ervan uit dat als de kinderen en de leerkracht zich goed voelen in de groep, er minder aanleiding is tot pestgedrag. Wij gebruiken hiervoor een aantal verschillende manieren die wij hieronder beschrijven.

- Ieder schooljaar beginnen wij schoolbreed met het thema vriendschap middels de aanpak 'De Gouden en zilveren weken'. Bij dit thema werken wij aan het elkaar (opnieuw) leren kennen en het vormen van een goed samenwerkende groep. Wij bespreken samen met de kinderen wat de normen in de school en in de klas zijn. Wij kijken wat vriendschap voor eenieder betekent. Nadruk in de eerste maand ligt dus op het vormen van de groep, het afspreken van de regels en het respecteren van elkaar. Leerkrachten en leerlingen zijn samen verantwoordelijk voor een veilig klimaat in de klas. Als een leerkracht opmerkt dat er een leerling buiten de groep valt, wordt dit besproken met de intern begeleider.
- Taakspel. Vanaf groep 5 wordt taakspel ingezet. Eén van de doelen van Taakspel is het scheppen van een positief en veilig klassenklimaat. Taakspel stimuleert taakgericht gedrag. Kinderen leren in een groepje samen te werken.
- Cito Leerling in Beeld heeft een onderdeel dat kijkt naar het sociaal-emotioneel functioneren van kinderen. Dit bestaat uit een vragenlijst die ingevuld wordt door leerkrachten (vanaf groep 3) en door leerlingen (vanaf groep 5). Uit deze vragenlijst kan de leerkracht zien hoe een leerling zich individueel voelt en/of deze leerling zich in de klas veilig voelt.
- Vanaf groep 7 & 8 worden er met de klas afspraken gemaakt over internet gebruik.
- Vanaf groep 4 wordt er in oktober een sociogram afgenomen om te kijken hoe een groep in elkaar zit. Dit wordt indien nodig na een half jaar herhaald.
- Op de agenda van de LWG's (groep 1 tot en met 8) staan items uit het beleid sociale veiligheid jaarlijks als vast onderdeel op de agenda. Dit zorgt ervoor dat de leerkrachten van elkaar weten wat er in een groep speelt en hoe we als leerkrachten consequent reageren op gedrag van leerlingen.
- Pleinwachten kijken hoe de kinderen met elkaar spelen. Waar ruzies zijn wordt dit opgelost met de desbetreffende kinderen. Als dit niet in één pauze opgelost kan worden, meldt de pleinwacht dit bij de eigen leerkracht.

7. Beleid Alberdingk Thijmscholen- schorsing en verwijdering

In geval van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, is het mogelijk de leerling een time-out te geven of te schorsen. Een time-out kan daarnaast worden opgelegd als een leerling voor onderzoek naar leer- of gedragsproblemen tijdelijk naar een andere school wordt verwezen. De ouders worden, soms samen met de leerling, na schooltijd uitgenodigd voor een gesprek. De directeur overlegt met het schoolbestuur, alvorens een besluit tot schorsing te nemen. Indien er wordt overgegaan tot een schorsing, dan wordt dit de ouders door de directeur schriftelijk kenbaar gemaakt. Het schoolbestuur en de leerplichtambtenaar krijgen een afschrift van dit besluit tot schorsing. Indien het een schorsing betreft voor een periode langer dan één dag, ontvangt ook de onderwijsinspectie een afschrift van het besluit.

Een besluit tot verwijdering wordt genomen door het schoolbestuur. Voordat hiertoe wordt besloten, vindt er een gesprek plaats tussen het schoolbestuur, de schoolleiding en de betrokken groepsleerkracht. Daarnaast worden de ouders van de leerling, eventueel samen met de leerling, door het schoolbestuur uitgenodigd voor een gesprek. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats voordat het schoolbestuur ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Ook het besluit tot verwijdering wordt de ouders schriftelijk medegedeeld. De leerplichtambtenaar krijgt een afschrift van het besluit tot verwijdering.” Tegen het besluit tot verwijdering kunnen de ouders binnen zes weken bezwaar aantekenen.

(Bron: schoolgids de Wilge: <https://www.dewilge.nl/over-school/schoolgids#afspraken>)

8. Contact met ouders & school

Als ouders een probleem signaleren:

- Ouders nemen altijd contact op met de groepsleerkracht. We vragen ouders dit contact telefonisch of mondeling te leggen, niet via de mail.
- De leerkracht is verantwoordelijk voor de groep en voor de leerlingen en heeft de regie over de klassensituatie.
- In overleg tussen de leerkracht en ouders worden afspraken gemaakt over de situatie.
- Er vindt, als nodig, na enkele weken een (telefonisch) contact plaats om te checken hoe het gaat en/of er bijstelling nodig is van afspraken. Hier worden notities van gemaakt in Parnassys.

Als ouders contact direct contact opnemen met de directie wordt in eerste instantie ouders gevraagd het gesprek aan te gaan met de groepsleerkracht. Als deze gesprekken onvoldoende resultaat opleveren kan de leerkracht en/of ouders de stap zetten naar de intern begeleider en/of directie.

Als school contact opneemt met ouders over ongewenst gedrag van hun kind en/of als hun kind gepest wordt:

- De leerkracht vertelt wat het probleem is en op welke wijze De Wilge dit aanpakt.
- Ouders wordt actief gevraagd deze aanpak ook mede thuis uit te dragen naar hun kind. De Wilge en het gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie met elkaar. Dat neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen.

We zien graag dat ouders contact opnemen met de leerkracht als nodig, zodat we informatie van beide kanten kunnen uitwisselen.

Als ouders de school niet steunen

Als ouders hun kind (blijven) verdedigen en tevens weigeren mee te gaan in de afspraken van de school, dan wordt het kind in een andere groep of op een andere plek op school geplaatst. De grens die we hanteren is: we houden ons aan de geldende afspraken op de Wilge. Als een kind zich hieraan niet houdt, wordt het stappenplan ongewenst gedrag ingezet.

Terugkoppeling vanuit de school of op initiatief van ouders

- De leerkracht geeft een terugkoppeling na het ingaan van nieuwe afspraken na het gesprek met ouders (en kind). De leerkracht neemt in ieder geval na enkele (2-4) weken opnieuw contact op met de ouders (telefonisch) en geeft de ouders een terugkoppeling van hoe het gaat met hun kind.
- Ook ouders zijn vrij om na een periode van ongeveer 2 tot 4 weken contact op te nemen met de groepsleerkracht om te horen hoe het gaat.

Wat verwachten we verder in gedrag van ouders naar de school en/of anderen toe?

☺ **Ouders oefenen zich in zelfbeheersing.**

Dit betekent dat ouders niet het recht hebben andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen/aan te vallen. Het wordt een (groter) drama als een ouder zich misdraagt in aanwezigheid van andere kinderen.

☺ **Ouders spreken in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.**

Dat doet de school ook over ouders en uw kind. Kunnen ouders dat niet, dan vragen we ouders stil te blijven. Spreken ouders toch vanuit emotie en opwindning kwaad over een

ander, op basis van vermeend onrecht dat is aangedaan, dan vragen we ouders daarmee te stoppen.

- ☺ **Als ouders zich zorgen maken om het welzijn van hun kind, of het welzijn van andermans kind, dan overleggen de ouders dit met de leerkracht.**

Uitgangspunt daarbij is dat ouders in gesprek gaan met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor hen en hun kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. De school is hierin de medestander van de ouders.

- ☺ **Ouders kennen het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht en kwaadsprekerij/achterklap of het vroegtijdig oordelen over een situatie.**

Het is belangrijk dat de school de ruimte/tijd heeft om zicht te krijgen op de hele situatie. Hoor/wederhoor is daar onderdeel van zonder dat er direct een oordeel ligt.

- ☺ **Ouders onthouden zich van kwaadsprekerijen op internet of op het schoolplein. We gaan met elkaar om vanuit vertrouwen en gedragen ons.**

9. Bijlages

Overige tips aan ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt maar daarbuiten, probeer dan contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school: maak het (mondeling) bespreekbaar met de leerkracht.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het andere kinderen aan doet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing en/of aanpak van de school staat.

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor andere kinderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Mogelijke oorzaken van pestgedrag kunnen zijn

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend een gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet passende rol worden gedrukt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.
- Een beperkt handelingsrepertoire: destructief, straatvechtersgedrag,

Hoe voelt je kind zich in de groep en wat kun je doen als ouder?

Er gebeurt veel in een groep. Soms gaan kinderen blij en opgetogen naar school maar soms loopt het minder soepel of prettig. Het is goed als ouder om te horen of er iets speelt in de groep. Hoort u weleens over ruzies in de klas of klaagt je kind over bepaalde klasgenoten of de sfeer in de klas? Of ziet je kind veel gebeuren en probeert ze zich er niet mee te bemoeien?

Een paar tips hoe je je kind kunt ondersteunen zodat ze met plezier naar school gaan en je zicht krijgt op de processen die spelen in de klas:

Uw kind komt thuis en is niet enthousiast en/of vertelt dat er soms geplaagd/gepest wordt:

- Laat je kind vertellen wat er precies gebeurt.
- Geef zelf nog geen mening maar vraag aan het kind wat hij/zij vindt.
- Vraag het kind hoe ze gereageerd heeft en hoe ze het liefste had willen reageren. Daarmee zie je wel rol hij/zij inneemt. Ook als kinderen alleen toekijken heeft het invloed op haar beleving in de klas. Het kan zijn dat hij/zij denkt dat ze er niets aan kan doen. Alle kinderen (ook als je geen pester/gepeste bent) hebben invloed!
- Vraag hoe hij/zij denkt dat de betrokken kinderen zich voelen (leren inleven is belangrijk voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen). Je kunt het aanvullen met je eigen inzicht over de situatie.
- Je kunt samen helpende oplossingen bedenken voor het probleem. Een mogelijkheid is om het te stimuleren om kinderen die het lastig hebben te helpen en te ondersteunen in plaats van toe te kijken.
- Een kind kan altijd hulp vragen aan de leerkracht of vertrouwenspersoon. Of iemand anders in de school die ze vertrouwen.
- Als u denkt dat uw kind een pester is vraag dan door naar de motivatie van uw kind. Vaak willen ze populair zijn of de baas spelen of is het (over)compenseren van iets anders dat ze lastig/moeilijk vinden of waar ze heel onzeker over zijn. Complimenteer als ze eerlijk zijn. Help je kind door een plannetje te maken hoe hij/zij positiever, beter kan reageren. Vraag regelmatig terug hoe het gaat. Beloon goed gedrag of doorzettingsvermogen!
- Help ze mee in het maken van verschillende afspraakjes tussen kinderen in de klas. En zeg daarbij dat ze niet altijd beste vrienden hoeven te zijn als ze samen willen spelen. Van verschillen kunnen kinderen veel leren. Je helpt je kind daarmee om ze meer weerbaar te worden.
- Leer je kind begrenzen door niet altijd mee te buigen/ bewegen. Je kan in het leven niet altijd je zin krijgen. Het is heel zinvol kinderen dit te helpen leren (en door te zetten als iets niet leuk is of toch moet).
- Maak je kind 'groot'. Door erboven te staan en helpend te zijn door oplossingen aan te dragen(en/of daarbij te helpen), het kind zelf te leren vanuit vertrouwen/ sterk zijn om te gaan met lastige situaties. Let op dat het kind niet te snel in de slachtofferrol terecht komt. Het risico is dat het kind bevestigd wordt in de gedachte: 'ik ben zielig, ik kan er niets aan doen en ik kan het niet zelf'.
- Als ouder kun je altijd contact opnemen met de leerkracht. Zeker als je je zorgen maakt om je kind.
- Als ouders kun je ook zelf contact opnemen met andere ouders om soms moeilijke contacten of situaties tussen kinderen positief te beïnvloeden.

Voorbeeld reflectiebrief

Reflectiebrief	Naam Groep Datum
Aan welke school of klassenregels heb jij je niet gehouden?	
Wat is er gebeurd?	
Wat dacht je?	
En wat voelde je?	
Wat deed je toen?	
Heb jij iemand gekwetst met jouw gedrag? JA: -Wat maakt dat je dit gedrag bij die persoon/personen liet zien? -Was het je bedoeling om de ander/ anderen te raken? -Hoe kan je het goedmaken?	
Heb jij iemand gekwetst met jouw gedrag? NEE:	

-Wat doe je de volgende keer anders?

Ik zal mijn gedrag veranderen en dat kun je zien aan de volgende dingen. Schrijf hieronder op waaraan de juf/meester kan zien dat je je echt goed wilt gedragen.

- 1.
- 2.
- 3.

Misschien lukt het je niet goed om je negatieve gedrag te veranderen. Waar heb je misschien hulp bij nodig? We helpen je graag om het te veranderen. Ik heb hulp nodig bij:

- 1.
- 2.
- 3.

Handtekening ouders/verzorgers voor gezien:

Reflectiebrief voor jongere kinderen

Naam:

Groep:

Datum:

Gedachten

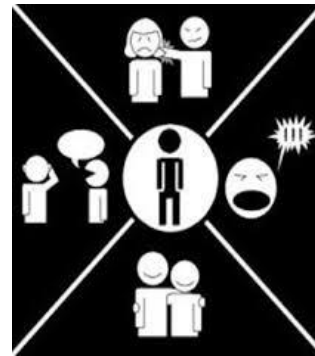
Wat dacht je toen het gebeurde?

Gevoel

Wat voelde je?

Gedrag

Wat deed je?

Gevolg

(Wat is het gevolg van je gedrag)?

Wat wil je graag anders (leren) doen?